

DISCURS

DEL SENYOR DON VICTOR BALAGUER,

ALTRÉ DELS MANTENEDORS.

Excel·lentissim Senyor.

Patria , fides , amor.
(Divisa del Consistori.)

Lo dia de avuy, que ho es de festa per tots los que senten sos cors encesos per la flama del amor y del entusiasme patrios , no morirá facilment en la memoria dels presents , com es de créurer que no morirá tan facilment tampoch en la dels esdevenidors. Lo dia de avuy , si ho es de honra per V. E. que , segunt las nobles tradicions y nobles èxemples dels antichs concellers en los bells bons temps de nostra literatura y nostra patria , se ha dignat esténdrer una mà protectora á las lletras del pais , ho es de orgull , de legí-

tim orgull , ho es de gloria , de bona y valedora gloria , pèls que , més richs en entusiasme que en mérit , han estat aquest any los mantenedors dels JOCHS FLORALS.

Las esperansas per élls concebudas se han vist sobrepujadas per las mes afalegadoras realitats. Los set mantenedors de aquest any vingueren sens orgull á ocupar los puestos que avuy ab noble orgull abandonan.

Vingueren á ocuparlos sens orgull perque , V. E. ho sap , sols los guiaua son entranyable amor á la literatura del pais y á la llengua dels trovadors y de sos avis , y se oferiren á ser mantenedors , no per enveja de un títol , sino per oferta de un trabaill.

Mès , si sens orgull vingueren , ab orgull sen' van.

Los poetas catalans han contestat á sa veu ab un prolongat crit de entusiasme , apresurantse á reunir sos generosos esforços per disputarle lo llorer de la victoria , y probant que naix , pera gloria del pais , una generació plena de nobles sentiments , com una flor es plena de perfums , una juventut entusiasta y estudiosa de qui tot ho pót esperarho la patria , com tot ho pót y ho déu esperar una mare del fill que ab tendre sol-llicitut se ha fet digne de ella per són amor , són valer y sos estudis. Los set mantenedors de aquest any , y ho diu d' ellis lo més humil , se complauen en fer constar aquest brillant resultat.

La roca que molts creyan seca é infecunda , se ha obert per fer surtir á bell doll de sas entranyas un manancial purísim de cristallinas aigues. Si algunes pocas veus , que se han perdut per los espays sens eco , proclamavan , ab motiu de la restauració de aquest certamen , la mort de la llengua catalana , tindrán que callar confo-

sas y avergonyidas al tocar la realitat dels jochs florals , realitat obtinguda al mateix temps que una de las més altas celebratats modernas , lo cantor del JOCELYN , ab veu , que com de gran poeta té lo privilegi de ferse sentir per tot lo mòn , saludava ab un crit del cor la restauració de la llengua provençal , dolsa germana de la nostra , y descubrintse ab respecte devant de un poema últimament escrit en aquella llengua , deya del autor del MEREYO : « Jo saludo al Homero de aquest sige. »

Nó , no es á un senzill torneig literari al que acabam de assistir ; nó , no es la mort de la llengua catalana lo que ha congregat á tan honorable y distingit auditori en aquest clàssich saló de nostra història , del qui llurs ecos adormits guardan encara lo recort de las veus dels antichs venerables concellers , incorruptibles mantenedors dels drets de la ciutat é inespugnables murs de las llibertats del país ; nó , no per cert ; no havem vingut á presenciar la mort de la llengua , havem vingut á saludar la albada de la poesía catalana .

Saludémla , donchs , saludémla ab religiós respecte eixa poesía que , com lo Fénix , renaix de entre llurs sendras ; saludémla , donchs , eixa poesía que , com la enamorada Julieta , surt viva de sa tomba , coronada de flors , respirant amor , juventut y alegría y pas- sejantse enjogassada devant los ulls dels que la creyan morta .

Nó , mil voltas nó . La llengua y la poesía de un pais no són mortas quant al primer anunci de una literaria justa trenta nou poetas se presentan á disputarse lo llor de la victoria y la honra de la derrota , quant entre la plèyada de moderns trovadors ni ha que puntejan l'arpa ab delicat sentiment per trovar los desgraciats amors de

Clemencia Isaura , ab enèrgica valentia lo desembarch dels almugavers en Orient , ab mistica unció lo amor á Dèu , ab dolsa inspiració un himne á la Verge , ab melancólica ternura lo despertar de la naturalesa y ab bon estro y bella imatge la creació de las flors. Nò , no es morta èixa poesia , com may arriva á morir per l' home la llengua de sos pares , car sempre serà per ell la més santa llengua aquella en que primer ha aprés á sil-labejar lo nom de sa mare y á benehir á Dèu.

Joves trovadors , fills amanyagats de la gloria , al abandonar sos puestos los mantenedors , vos donan fraternalment sòn bes d' amor , y orgullosos per haver inaugurat una justa que promet per lo successiu tresors de gloria literaria al pais , vos entregan intacta y pura sa bandera , de la que no han fet sino tráurer lo pòls que la endolava , y com á lema sagrat y á crit de guerra en literarias justas , vos recomanan la divisa de *Patria , fé y amor*.

Tambè un dia lo rey En Alfons , al enviar á son fill á la conquesta de Cerdanya , li entregá lo pendó que devia portarlo á la victòria , diguentli las següents paraulas , que nos han trasmest las cròniques.

—Fill , jous dono la bandera nostra antiga del Principat de Catalunya , la cual ha un singular privilegi , que es ops que guardets bé , lo cual privilegi no es res falsificat , ni improvat , ans es pur è net è sens' falsia è màcula alguna , è bollat ab bolla d' or , y es aquest , sò es : que null temps en camps hon la nostra bandera real sia estada , ja may no fou vensuda , ni desvaretada , è asò per gracia de nostre Senyor è per la gran feeltat è naturalesa de nostres sotmesos.

Tal digui á son fill lo rey En Alfons.

Tal los mantenedors de avuy, jóves poetas, vos diuhen á vosaltres.

Guardáula bé aqueixa bandera, guardáula intacta y pura, que *sens' falsia è macula* vos la entregam, *bollada ab bolla d' or*. Sols havem escrit en ella las tres paraulas santas que corresponen cada una á una corda del arpa dels poetas. Sia vostra divisa, com ho era la dels antichs trovadors, *patria, fides, amor*. Lo amor á la patria, font dels sentiments més nobles; lo amor á Dèu, font dels sentiments més purs; lo verdader amor, font inagotable de dolsas emanacions.

Ja may los antichs trovadors olvidaren aquest lema, y per ell se feren grans y per ell inmortals se feren.

La *gaya ciencia*, tal com se entenia en sos bons temps, no era sinó la exaltació amorosa com á principi de cosas grans y bellas, y ensenyaba la perfecció del amor á la paixtria, á Dèu y á una dama, considerant est triple amor com benefici del cel, com plenitud de la existencia de un caballer, com manancial de sas proesas, y com la síntesis ó conjunt de totas las virtuts socials.

Juventut catalana, sian los jochs FLORALS de aquest any lo vostre crit de *desperta, ferro!*... Tal volta entre vosaltres se oculta lo Virgili del esdevenir, ara que Lamarine ha descubert en Provença al Homero del present.

Poetas catalans, seguiu ab afany y constancia lo camí devant de vostres pasos obert, y no olvidáu que los mantenedors de avuy, á imitació del senyor rey En Marti cuant los digué á los catalans reunits en corts: «Alsats, alsats vostres banderas, car dignes sots de

posehir lo Principat de Catalunya , » vos diuhen ab plaher: « Alsats, alsats vostras banderas , trovadors , que en la justa de avuy vos haven mostrat dignes de haver la senyoria de la llengua catalana. »

Agrupáuvos baix la nova bandera , y, crusada literaria, dirigiu-vos ab fé y entusiasme á la conquista de vostra promesa Jerusalem.

Confosos entre vostras filas, los que avuy han estat mantenedors tindran á gloria marxar entre vosaltres. ¿Qué es lo quems podria separar?.. Sols alguns cabells blancks, algunas arrugas en nostre front, alguns desenganyos en nostre cor. No debeu repel-lirnos per asó. L' home es jove mentres lo cor es jove, y encara bull en lo nostre lo foch sagrat del patrio amor y del religios entusiasme, y ans de penjar nostras pobres arpas dels sálzers que als márges dels rius estenen sos desmayats brançatges, encara nos semtim ab forsa per entonar lo cant dels amors y lo himne de la patria.

¡Honor y pris, juventut catalana! En los primers JOCHS FLORALS de aquest sigle, haveu arvolat molt alta la bandera. ¿Qué importa que algú de vosaltres haja quedat vensut? Lo venciment es honra, y los vensuts avuy serán tal volta los vencedors demá....

Honor y pris á V. E. noble é ilustrat municipi, digne successor del sabi Concell de Cent , que era tan ardent protector de las lletres del pais com protector ardent de las llibertats del poble. Honor y pris! Gracias á V. E. podrán renovarse cada any eixos certaméns per estímul dels poetas y per gloria de Catalunya, sent aixis una font continua de riquesas literarias.

Honor y pris, Excel-lentíssim Senyor. V. E. se ha honrat honrant

las lletres, y sempre que se parle del Ajuntament de 1859, protector y restaurador dels JOCHS FLORALS, nosaltres los primers sabrem dir ahont vulla: « Digne de sos antecesors, ha honrat á sòn pais, y pus honra á sòn pais, honrat ell síá ! »